

Поняття ефекту: сутність та залежність від свідомості у суспільстві

В.Л. Ціпура, Луганський національний аграрний університет, м. Луганськ

Вважається, що: „Под эффектом следует понимать результат, измеряемый с помощью абсолютных (количественных и качественных) показателей. Таким результатом (эффектом) может быть национальный доход, прибыль, объем произведенной продукции (по промышленности, отрасли, объединению, предприятию, цеху, участку, бригаде, индивидуально каждым рабочим), производительность труда, фондоотдача, себестоимость единицы продукции, рентабельность и др.”.

Таким чином ми бачимо, що ефект може вимірюватися не тільки через прибуток, а і через інші показники. Однак викладачі кафедри економіки підприємства ЛНАУ Бондарчук А.В. та Столяров В.В. при підтримці завідувача кафедри проф. Гончарова В.М. та інших викладачів оголошують за єдиний показник ефекту прибуток і науковців, які вважають інакше, і відстоюють позиції щодо можливості визначення ефекту через економію ресурсів, примушують відмовлятися від своїх позицій під тиском різних важелів. Саме для захисту позицій можливості визначення ефектів від економії витрат із визначенням умов для такого зниження і написані ці тези.

Так, явно, що якщо: „совокупная относительная экономия всех ресурсов составила 781 тыс. руб.”, то „совокупный социально-экономический эффект повышения интенсивности составил 781 тыс. руб.”.

Положенням про те, що від ефективного управління може отримуватися економія, наприклад, на 15 % економія палива, присвячено багато праць і було багато впроваджень на залізничному транспорті і на річному флоті. І якщо для тепловозу проблема забезпечення мінімуму витрат палива зводиться до задачі мінімізації функціоналу, у якому враховуються маса потягу; швидкість руху; функція, яка залежить від розподілу підйомів та спусків на перегонах; заданий час руху по перегону, то можливими є дослідження щодо знаходження умов, таких як: оптимальна спеціалізація виробництва; кількість рівнів ієрархій управління; час для прийняття рішень та час переключення на виконання іншого рішення, впровадження яких дає економії для будь-яких суб'єктів господарювання.

При знаходженні оптимальних параметрів „управління” звичайно можна і не отримати ефекту, коли не існує зацікавленості у вигляді премій. Також майже неможливо отримати ефект від вказаних заходів чи їх запровадити у суспільстві із „рейдерською” чи іншою негативною свідомістю. При пропозиціях запроваджувати оптимальне управління на підприємствах вказують, що при можливості втратити власність на 100 % нема сенсу в економії у 15 %. При таких умовах академічній науці залишається виконувати роль зберігача інформації із базових положень: „Ефект може визначатися як економія ресурсів”.